NĂM THỨ BẢY SỐ 595 — MỖI SỐ NĂM XU — 癸酉年五月十五日 — NGÀY THỨ TƯ 7 JUIN 1933

GIÁ BÁN

NƯỚC PHÁP	NGOẠI QUỐC
Một năm 6.00	12.00
Sáu tháng 3.50	6.00
Ba tháng 1.50	3.00

Mua báo phải trả tiền trước. Thư từ, ngân phiếu gởi cho M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN. — Ai đăng quảng-cáo, riêng, xin thương nghị trước.

TIẾNG-DÂN

Chủ-nhiệm kiêm Chủ-bút HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản-lý TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

聲 La Voix du Peuple 民

Mỗi tuần xuất-bản hai kỳ: thứ tư và thứ bảy

BẢN-QUÁN
Số 122 đường Đông-Ba, Huế
Giây-thép số: số 22
Giây-thép: TIENGDAN HUE

Người ta không cứ nhờ về sách vở mới học hành được thôi đâu, mà nhất là về sự làm ăn và sự từng trải khốn khó ở đời vậy.

DÉPOT LÉGAL IndoChine N° A 1936

HỌC LÀ BẮT CHƯỚC

(MỘT CHỮ BỊ GIẢI NGHĨA LẦM LẠC DI HẠI TRONG HỌC GIỚI ĐÃ MẤY ĐỜI NAY)

(Tiếp theo)

Ta học bắt cổ đã bài mười năm nay, học trò không thì bắt cổ, trường Đốc-trường Huấn không giản sách Thầy - chú của Tổng - nho trong dân gian không còn họ: « Tử viết: đức thành nói rằng » nữa, vậy mà cái tánh di truyền « học là bắt chước » đã thành cái không khí lưu hành trong họ: giới ta, đã in sâu trong não mỗi người, mà không sao rửa sạch, dầu cho có ngọn triều Âu hóa tràn khắp trong xứ, cũng chỉ đổi cái vỏ bề ngoài đôi chút thôi.

Trước 25 năm, lúc trong nước mới khởi lên cái phong triều « bài trừ bát cổ, cổ động tây học » có nhà thức giả đã nói: « Không khéo đuổi bát cổ Hán đi mà rước bát cổ Âu lại ». (還八股去而歐八股來) Câu nói vắn tắt mà trải vài mươi năm nay, càng ngày càng thấy nghiệm. Có lẽ cái trí não và tinh thần của người minh nhứt là nhà học giả, đã bị nhốt chặt trong khuôn « học bắt chước » mà không phương pháp gì tìm đường bổ lối, vọt ra ngoài phạm vi nó sao!

Khốn thiệt! Ham bắt chước làm sao mà người ta « dit-cua » mình cũng « dit-cua », người ta tranh tuyển cử, mình cũng tranh tuyển cử, người ta tuyên bố chương trình chánh kiến, mình cũng chương trình cũng chánh kiến cho đến cắp lóc « ba vinh », quần xếp lai ngược, tay cầm ba toong, miệng ngậm xì gà.... không cái gì là không bắt chước, mà nào có chịu để lòng suy nghĩ thì đỉnh, xem thử cái lối bắt chước ấy có ích gì cho mình không?

Nói thì người ta bảo « sao hay dở áo cho người xem lưng » chớ cái lưng của người minh tây học ngày nay, nó đã khắc sẵn mấy chữ « học bắt chước » của Hán học ngày xưa, mà ai cũng trông thấy. Chính quan Toàn-quyền Sarraut đã có câu chán cho cái « học con vẹt » của người Nam, mà trong đám thạo những tiếng «bonjour» «merci» kia biết bao nhiêu kẻ đã rước lấy tiếng « con khỉ », nào ai chê giễu được đâu.

Kỳ giả viết bài nầy, không phải là ngoan cố thủ cựu, ngăn con đường Âu hóa của người minh, bổn ý là muốn cho học giới ta biết rõ rằng « bắt chước » là một việc nhánh trong tự học, bộ phận ấy thuộc về phần đạy trẻ con nhiều, không bao quát được toàn cả công cuộc tự học. Hễng đã tự xưng là nhà học giả thì phải có tư tưởng độc lập, có trí não phán đoán tự do, để phát triển năng lực của mình, nhứt là nuôi cái mầm « vàng tạo lực ». Như vậy mới mong có cái học thực dụng, tự lập lấy mình, có giúp ích cho nhân quần xã hội. Không thế, cứ đeo lấy thói quen « học bắt chước » cứ công trôn gắng sức đem bột mình mà in vào cái khuôn sẵn của người, thì Tây học sau nầy « chẳng khác gì Hán học ngày xưa; trọn đời chỉ nằm trong cái vòng « nói bập bẹ đi lẩng chẩn » làm trò trẻ con, cung chuyện cười cho đời mà không có bổ ích gì hết.

Trái với cái học là bắt chước nói trên, xin mượn một câu vắn tắt trong tự-vị Larousse mà giải rằng học là để tâm trí của mình đang biết rõ và cho thấu đáo một việc gì (application d'esprit pour apprendre ou approfondir quelque chose). Chữ học người ta giải nghĩa như vậy, nào có cái nghĩa « bắt chước » đâu!

Khí-ưu-Sinh

Một vài cái điển có lý thú

Trong tiếng quốc văn ta có tiếng dùng theo điển sách Tàu lâu ngày thành quen, ai cũng nói luôn mà không biết gốc nguồn từ đâu. Lại cũng có tiếng quen dùng của ta mà hợp với điển trong sách Tàu. Những mối đầu ấy rất nhiều, kể ra đây vài tiếng để làm lệ:

1°) Cao mượn oai hùm

Xứ ta thấy có loài chồn (cũng là loài cáo mà nhỏ), thuở nay không thấy ai nói nó quỉ quyệt lừa phỉnh ra thế nào. Đến như loài cáo theo trong sách và truyện Tàu thuật lại thì nó là tinh ma quỉ quái. Câu của ta nói « cáo mượn oai hùm đó » là theo điển sách Tàu.

Theo sách Chiến quốc: khi hùm bắt được cáo, cáo nói: «Ngươi giám ăn ta sao? trời mạng ta làm vua trăm giống thú, ngươi không tin, để ta đi trước, ngươi theo sau, trăm giống thú thấy ta đều sợ chạy cả mà coi». Hùm tin theo lời, bèn cùng đi, giống gì thấy đều khiếp chạy. Hùm không biết những giống kia là sợ mình mà cho là sợ cáo. Đó là tiếng ta mà dùng theo điển Tàu.

2°) Độc như miệng cú

Người minh có thói mê tín, hễ nghe sợ ma quỉ, chim kêu chuột tốc thì nghi là có ma quỉ mếch tin dử cho mình, mà nhứt là sợ tiếng kêu của con cú và con dủ dỉ; mỗi khi nghe nó kêu thì sắm chè xôi, nương vàng, hoặc mời thầy Pháp đến cúng nhương. Trong nhà quê, nhà ai nghe cú kêu thì có đều cúng nhương tốn hại như thế. Bởi vậy nên đặng tiếng ấy mà ví với người độc miệng là « độc như miệng cú ».

Tiếng ấy thật là tiếng ta, điển ta, mà lại hợp với điển Tàu:

Như sách Thuyết-uyển có nói: Con Dủ dỉ sắp đời sang tổ, gặp chim Cơn, Cơn hỏi: Bác đi đâu? — Ta sang xứ Bắc, vì ở xứ Nam nầy người ta ghét tiếng kêu của ta. — Vậy bác nên đổi tiếng kêu đi chớ? nếu tiếng ác của bác không đổi thì đi đâu người ta lại không ghét? Thế là bên Tàu nghe tiếng kêu của Cú và Dủ dỉ cũng như người minh, vì cái tiếng nó kêu có cái giọng ma quỉ dọa nạt mà làm thiệt hại cho người.

Đấy là tiếng ta với tiếng Tàu cũng giống nhau. Kể vài chuyện nghe.

— S —

ông Marius Moutet

BỊ TÒA ÁN ĐẠI HÌNH SAIGON KẾT ÁN TỬ HÌNH

Ba lê 26 Mai. — Đối với 8 người tù chánh trị bị tòa án Đại hình kết án tử hình và hơn trăm người bị khổ sai và biệt xứ, ông Marius Moutet đã tâm đến một đoàn đại biểu yết kiến quan Tổng thống Lebrun xin ngài để tâm đến bản án ấy, và xin ngài lấy lượng khoan hồng mà xét lại cho.

CHUYỆN ĐỜI

Cơ quan tuyển trạch hôn thú với cơ quan tuyển trạch nhân tài

Về sự hôn thú (lấy vợ gả chồng), ở xứ ta nhiều đều bó buộc, nên sinh ra những tấn kịch dở dang mà dứt giây luyến ái. Còn ở Âu Mỹ hôn nhân được tự do tuyển trạch, song cũng thường thấy cái án ly dị xảy ra luôn luôn. Vì các cậu và các cô còn đương lúc thanh niên, huyết khí chưa định, trí não còn non, nên có được chọn lựa tự do mà con « ma tình » nó hay kéo đi sai ngả. Vì thế mà gần đây người ta có lập ra những nơi làm cơ quan để giới thiệu (làm mối) cho sự chọn lựa chồng vợ ấy.

Cái cơ quan ấy nói cho đúng chẳng có ý nghĩa và mục đích gì khác hơn là làm « quảng cáo cho sự hôn nhân », đại khái họ làm như vầy:

Cô nào hay cậu nào, muốn chọn bạn trăm năm, cứ viết thơ và gởi tấm ảnh của mình tại nơi cơ quan ấy, nói rõ tên tuổi, xứ sở, nghề nghiệp, và trong ý mình muốn chọn người chồng hay người vợ tư cách, tuổi tác và tánh nạnh thế nào, kể ra mình bạch, nói cơ quan ấy phát biểu rõ, tự nhiên có người hợp với tư cách ứng tuyển, người là cái cơ quan ấy biết rõ bên trai muốn lựa người vợ thế nào, bên gái muốn lựa người chồng thế nào, nên họ làm mối ma phối hiệp lại, nhằm cái người trong ý mình muốn. Cách giới thiệu hôn thú ấy nghe cũng giản tiện và hợp lẽ, mà Chúa mai phóng có thể thông vào đường chánh trị được.

Thường thường trên đường chánh trị mà chọn lựa nhân tài, cũng không khác gì trai lựa vợ, gái kén chồng kia, mà nhứt là ở xứ nhân tài thiếu thốn như nước ta ngày nay, dùng người nhiều khi lầm lạc. Nghe tiếng thanh liêm mà bữa sau lại thấy tham ô, nghe nói người thông thái mà đến khi làm việc lại thấy ươn dốt, trong chánh phủ với quan lại cũng tầm khi phải ly dị như cái án hôn nhân kia.

Nay theo cái lối hôn nhân giới thiệu trên, đặt ra một cái cơ quan, một bên trong quan trường cần những người tư cách thế nào, tỏ cho cơ quan ấy nhận biết; một bên ai có tài năng gì, thì phát biểu nơi cơ quan ấy. Vậy là chức quan thế nào, nhân tài thế nào, có nơi làm giới thiệu cho hai bên xứng hiệp nhau, tự nhiên sau nầy khỏi cái nạn ly dị.

Hiện ở xứ ta, muôn miệng một lời đều than vãn rằng không nhân tài. Nay theo cái lối « giới thiệu » ấy thì trong ít lâu nhân tài hiện ra như trấu. Lại đương lúc thất nghiệp nầy có nơi làm quảng cáo thì ai có tài gì lại không trương ra cho công chúng biết sao? Ở xứ ta lại có cái tánh di truyền « sợ người không biết mình » như mấy cô tô điểm son phấn xin. Bây giờ lo gì nhân tài thiếu!

Thường Lạc

Cải chính

« VẠN VẬN » số báo 594 ra ngày 3 Juin, bài « Đưa bạn », vế câu thứ 12 xin đọc: « kia năm biển cuộc vân lôi » (không phải « vận lôi ») đường trào chác.

ÂM MƯU NGƯỜI NHẬT XÂM NHIỄU NỘI ĐỊA NƯỚC TÀU

(LỢI DỤNG BỌN HÁN GIAN)

Tục ngữ ta có câu: « ăn trộm có điểm chỉ ». Thật thế. Bọn ăn trộm kia ở cách nhà giàu nọ xa, dầu rình dòm dò thám có giỏi chăng nữa cũng chỉ dỏ dạc bề ngoài, đến những của quí và tiền bạc giấu kỹ buồng gói kia, cùng những then cửa khóa rương thế nào, người nhà và chưn tay canh phòng thế nào, làm sao mà biết cho tường tất được. Thế nào cũng nhờ có bọn điểm chỉ kia, hoặc là bọn đầy tớ thường ở trong nhà, hoặc là người lân cận thường hay qua lại, biết rõ những đều kín nhiệm của nhà ấy. Quân ăn trộm kia mới xuất tiền dùng kế mà lợi dụng bọn điểm chỉ ấy dẫn đường chỉ lối cho mình, kẻ trong người ngoài, mưu kế sắp đặt đâu vào đó rồi, mới chỉ trong một đêm là kẻ cả của cải của nhà ấy. Đấy ăn trộm nhờ có tay điểm chỉ là vậy. Mà về cách dùng binh cướp nước, người ta cũng thường dùng cái lối điểm chỉ như thế. Xem cách người Nhật xâm lược nước Tàu, đủ chứng thuyết trên.

Thủ đoạn xâm lược của người Nhật ở miễn Bắc nước Tàu, cái vỏ lực « quân hỏa tàu bay, quả bom sung lớn », ai cũng trông thấy, không nói làm gì. Đến cái âm mưu lợi dụng bọn Hán gian để sắp đặt công việc tấn hành mới là đáng ghê cho chớ!

Nguyên người Nhật ngầm ngầm dụng tâm xâm lược Bình-Tân, chia làm 2 mặt: một là mặt võ lực, hai là mặt chánh trị. Về mặt chánh trị trước đã tạo thành nước ngụy Mãn, lợi dụng bọn Hán-gian mà tổ chức một chánh cuộc đặc biệt ở Hoa Bắc. Trước Đoàn-kỳ-Thụy còn ở Thiên-tân người Nhật tính dùng lão ấy làm trò rối, bọn Gian-chân qua lại với người Nhật rất là thân mật. Đoàn lìa Thiên-tân, kế hoạch ấy không thành, bèn đổi phương pháp trước: dùng võ lực mà sau mới nói chánh trị. Trong hai tháng nay, lấy Nhiệt-hà, chiếm Loan-đông, võ lực đã tấn tới, chánh trị cũng liền bước theo: dùng bọn Hán-gian là Lý-tố-Xuân dụ phái cựu quân phiệt ở Bình-tân, cho đến bọn thất ý chánh khách, thổ hào liệt thân đều cấu kết nhau mà cùng hoạt động. Bao nhiêu kẻ tham tiền hám lợi, đều vào trong khuôn sáo người Nhật cả.

Hiện ở Hoa-bắc, những tiếng đồn rao, nào vận động lập thành nước Hoa-bắc, nào vận động bảo toàn trị an, đồng thời sôi nổi, nhờ thời cơ tiện lợi tức thì xuất hiện, có lẽ Hoa bắc rồi trở nên nước Ngụy Mãn-châu thứ hai chưa biết chừng.

Cây có mục ma sau mọt mới sinh, nước có kẻ gian mà người ngoài mới mượn mối mà xâm vào. Bình lực người Nhật tuy hùng cường, chánh sách người Nhật tuy xảo quyệt, mà nếu không có bọn Hán-gian tham lợi kia, đành lòng làm cái thủ đoạn « cống rắn cắn gà, rước voi giày mả » thì Đông-tam-tỉnh và miền bắc nước Tàu, có dễ vào tay người Nhật một cách dễ dàng như thế? Không rõ sau người Nhật chiếm lãnh đất Tàu mà tạo thành nước ngụy, bọn Hán-gian ấy có được hưởng cái lợi « canh thừa cơm thải » được lâu đời không? Có lẽ bọn tham tiền quên nước kia không nhớ câu chuyện « được chim bẻ ná » sao? Đáng buồn cho tiền đồ nước Tàu nhỉ!

K. Q

Dụ ngày 29 tháng tư năm Bảo Đại thứ 8 (23 Mai 1933)

Từ khi Ta thân lâm quốc chánh Ta đã xét thấy sự tổ chức và sự tác dụng của Chánh phủ Nam triều. Ta nhận thấy rằng mãi tới nay, trong Chánh phủ chưa có một bản luật ấn định thể lệ các việc hành chánh. Vì thế, có những việc chỉ thuộc quyền các bộ thôi thì lại tấu lên cho Ta xét. Chính những bộ ấy lại cũng không biết đích quyền hạn của mình đến đâu; cho nên thường khi các bộ muốn coi mình như là những sở giữ việc chuyển đệ các giấy má, không có trách nhiệm và không có sáng kiến, rồi trót hết các việc quan trọng cho đến Cơ mật. Cả đến viện Cơ mật cũng chỉ ch ra ngoài cái địa vị cố nhân của nó nữa. Việc ấy là một Hội đồng mà thành ra một cơ quan hành chánh không có quyền hạn phân minh và lấn cả quyền các bộ.

Tình trạng ấy nếu cứ để thế thì tất phương hại cho sự tiến hành các việc.

Vậy trước khi thực hành những việc cải cách mà Ta đang nghiên cứu với các quan đại diện nước Bảo-hộ, Ta tưởng phải lập ra một qui sở trong cách làm việc để tránh những cái bất tiện trên kia và sửa sang cái chế độ nội trị của Chánh phủ Nam triều, ngõ hầu khiến cho các cơ quan hành chánh là việc được trật tự và đúng phương pháp hơn.

Cho nên Ta đã ban lệnh cho Ngự-tiền Văn-phòng thương đồng với tòa Khâm mà định ra một qui tắc chung cho tất cả các việc hành chánh ở trong triều.

Cái qui tắc ấy dự định ba trường hợp:

1) — Trường hợp mà Ta tự giữ lấy phần quyết nghị, sau khi thương đồng với tòa Khâm, hoặc do Ngự-tiền Văn-phòng trực tấu, hoặc do một bộ nào đệ lên.

2) — Trường hợp mà phần quyết nghị đã định, sau khi hỏi ý kiến Hội-đồng các quan Thượng thư.

3) — Trường hợp mà phần quyết nghị thuộc về một bộ nào có quyền xét, nhưng sau phải tâu lên ngự lãm.

Ta đã cho lập những tờ kê những việc do ta tự ý quyết nghị và những việc phải quyết định sau khi hỏi ý kiến Hội đồng các quan Thượng thư cùng là những việc do các bộ có biệt quyền quyết định.

Những bản ấy ấn định chức quyền các cơ quan hành chánh của Chánh phủ Nam triều.

Những bản ấy có thể hoàn cải hoặc bổ túc, nhưng miễn thời cải đại khái các cơ quan ấy phải như sau nầy:

I. — Các bộ không được là những phòng giấy chuyển việc chuyển tấu, không trách nhiệm và không sáng kiến như bây giờ, mà phải là những cơ quan có trách nhiệm, có chức quyền phân minh và hành động ở trong phạm vi những chức quyền ấy, dưới quyền kiểm sát của Hoàng thượng và quan Khâm sứ.

II. — Viện Cơ mật là một Hội đồng chỉ không phải là một bộ ở trên các bộ khác và lấn quyền các bộ ấy. Từ nay, việc ấy đổi tên là Hội đồng các quan Thượng thư hay Hội đồng Cải cách và phải nghiên cứu những việc quan trọng do các bộ đề xướng trước khi dâng lên Hoàng-thượng quyết định hay chuẩn y.

III. — Theo cái hiến pháp nguyên thủy của nước nầy, thì Hoàng thượng có thực quyền giám đốc các việc của Chánh phủ. Quyền giám đốc ấy, Hoàng thượng tự đảm lấy hay trao cho các quan Thượng thư. Trong phạm vi lập pháp hay hành chánh, quyền nhà vua phát biểu bằng những giấy tờ sau nầy:

1. *Dụ.* — Là những giấy tờ ban hành các đạo luật cho cả nước theo, những giấy tờ có tính cách tự pháp lập ra những thể lệ đại cương và vĩnh viễn trong phạm vi lập pháp và dự định cách trừng phạt những kẻ làm trái luật.

2. *Sắc.* — Là những giấy tờ lập ra các thể lệ bắt buộc phải theo trong phạm vi hành chánh. Những giấy tờ ấy cũng có thể dự định cách trừng phạt.

3. *Chỉ.* — Là những giấy tờ thuộc về phạm vi chánh trị để điều lệ các việc không cần phải ban tờ dụ hay tờ sắc.

Các quan Thượng thư là người ấy quyền của Hoàng-thượng, trong cái giới hạn chức quyền của mình, có thể ban bố:

1. Những *nghị định.* — Về những việc có tính cách chung và bắt buộc cho các viên chức của Chánh phủ hay cho những người dân thường.

Trong nghị-định ấy phải nói rõ chiếu chỉ ở tờ dụ, tờ sắc, hay tờ chỉ nào.

2. *Thông tư.* — Là những huấn lệnh cho các viên chức của Chánh phủ về những việc thuộc quyền riêng từng bộ.

Sau cùng, cho được thực hành những tờ dụ, tờ sắc, và tờ chỉ của Ta, lại có những điều lệ và qui tắc cho Hội đồng các quan Thượng thư qui định rồi dâng lên ngự lãm duyệt y tại Viện Cơ mật hay ngoài Viện Cơ mật, tùy ý Ta.

Những tờ dụ, sắc, chỉ, điều lệ và qui tắc phải có chữ ký của quan Khâm sứ rồi Chánh phủ Nam triều mới được thi hành.

IV. — Cho được tôn trọng cái tính chất chủ quyền của Ta, về tất cả các việc đã trao cho các quan Thượng-thư, Ta vẫn có quyền rút lại trong một thời hạn không quá sáu tháng, tính từ ngày ban bố.

Đó là cái tôn chỉ ta muốn cho được tỏ rõ nên ban bố đạo luật hành chánh mới nầy. Trước khi lập ra cái mới, phải cải sang lại cái hiện có đã. Trước khi thực hành những việc cải cách lớn lao phải thu xếp cho Chánh phủ hiện thời có trật tự đã.

Ấy là cái mục đích mà ta theo đuổi trong khi cải sang lại các hành vi trong bộ máy chánh trị của Nam triều.

KHÂM THỤ

Ma-tình ám ảnh mà vợ rủ tình nhân chém chồng ra ba đoạn!

NAM-KỲ. — Theo báo Đ. N. N. thì hôm 17 Mai tòa Đại hình Cần-thơ có đem xử một vụ sát nhơn vì tình rất ghê gớm, có lẽ chưa từng thấy bao giờ.

Câu chuyện dầu đuôi như vầy:

Nguyễn Trần-thị-Cho, 30 tuổi, ở làng Vĩnh-hòa-Hưng, tỉnh Rạch-giá, vợ của Nguyễn văn Lụa, vì gần gũi em nuôi của Lụa là Trần văn Mười, 21 tuổi, nên đổi với người cũ tình duyên phai lợt mà xoay qua người mới. Đã quá khắn khít với Trần văn Mười, không biết làm sao mà dứt tình cũ, đêm 28 Octobre 1932. Trần thị Cho sắm 2 con dao thật bén, rủ Trần văn Mười tới nhà rồi tùa lúc chồng mê giấc, chị ta cùng tên Mười ở lại chém ra ba đoạn: đầu đem chôn dưới cầu tiêu, khúc mình tự cổ xuống rún chôn sau đình, còn chưn thì đem chôn đựa mé ao ngoài ruộng.

Tuy việc quá tàn ác, nhưng không ai bay cả. Sau nhờ có viên cai tổng ra sức điều tra thì việc mới vỡ lẽ. Bây giờ cặp oan ương kia bị lôi ra Rạch giá giam.

Vụ nầy tòa xử và tuyên án: ác phụ là Trần thị Cho, khổ sai chung thân; tình nhân của nó là Trần văn Mười, 20 năm khổ sai.

Xem chuyện nầy mà biết rằng cái mãnh lực của tình thật là ghê gớm nhỉ!

Một vị nữ anh hùng

« NGỰA Ô ROI ĐỎ »

Tân Cáp-nhĩ-Tân. — Miền Bắc Mãn mới xuất hiện một vị nữ anh hùng, tên là Lý-Lan, người Triều-Tiên, 26 tuổi, sinh ở Nhân-Xuyên đã tốt nghiệp khoa xã hội trường Đại học bên Mỹ. Lý tới miền nầy 2 năm trước, dùng miền rừng cách huyện Nhất-Sơn 3 dặm làm nơi căn cứ, bộ hạ có trên 400 người, khuấy rối quân Nhật miền ấy luôn luôn, hễ quân Nhật kéo đông đến đánh thì Lý dựa nơi hiểm yếu và lánh vào đất Nga, quân Nhật không làm gì được.

https://tieulun.hopto.org

ANNAM LỊCH SỰ HÃY NÊN HÚT THUỐC LÁ JOB

VIỆC TRONG NƯỚC

HUẾ

Một sòng me bị bắt

Khuya hôm 30 Mai, lúc 1 giờ rưỡi, tại nhà bà T. ở con đường Gia-long, có Cò và lính Cảnh sát đến vây bắt một sòng me. Sòng me nầy đông độ mươi người; nhiều người hoảng hốt chạy trốn, nên có bị thương. Mấy con bạc đều bị ghi tên. Sớm bữa sau sở Cò kêu tất cả mấy người cùng chủ nhà tới phạt mỗi người một số bạc.

Theo lời người ta nói, thì nhà nầy thường đánh bạc, nay mới bị bắt là lần đầu.

Biết

Một nữ học sinh kỳ túc trường Đồng khánh bị đuổi vì làm cháy mùng

Cô Ngayễn thị Mỹ (người Tourane), nữ học sinh kỳ túc trường Đồng khánh, học lớp dệ tam niên sư phạm, đã bị đuổi hôm 28 Mai vì một cớ ai nghe cũng phải tội.

Nguyên cô siêng học, nhưng lệ trường thì học ngủ có giờ, nên cô có sắm một cái đèn nhỏ, chờ khi các thầy kiểm khán yên giấc đem thắp học. Cái kế «học lén» của cô được diện. Nào hay, trời chẳng chiều người, đêm 27 Mai đèn lại ngã cháy cả mùng, cô ran sức dập cho tắt, nhưng thân liễu bỏ, mà lại trong cơn hoảng hốt, tay bị phỏng mà chả ăn thua. Chị em bạn hay được tới cứu, lần lần các thầy kiểm khán cũng hay. Cô bị ghi là làm trái luật. Ngay sau phải bị đuổi, và phải trả lời số bạc ăn học mấy năm. Vì vậy mà cô sinh ra thất chí.

Vẫn biết cô làm sai luật trường, song vì lòng siêng học mà phải rủi ro như thế, ba đốc trường có nghĩ tới cho đó mà đem lòng thương cô thế nào cho khỏi phụ công đèn sách mấy năm chăng!

Mục-nhĩ

THỪA-THIÊN

Bị quản thúc cả đời sao?

Nguyễn-văn-Trí ở làng Thanh-Trung, huyện Quảng-điền, trước vào Nam-kỳ làm ăn; tháng 11 năm 1930 bị bắt về việc chính trị, tòa kêu án hai năm tù, hai năm biệt xứ. Tháng 11 năm 1932 mãn hạn về xứ, quan trên lại bắt làm giấy thú và buộc lý trưởng quản thúc. Thỉnh thoảng quan bắt tới trình diện, như ngày 15 Mai đây có by đòi. Bị quản thúc như vậy thì làm sao mà nuôi sống!

Quan trên nên để cho được đi làm ăn với chớ!

Rỏ

NGHỆ-AN

Lính khố xanh hoành hành ở Cửa Giát

Tại Cửa Giát (thuộc huyện Quỳnh Lưu) lâu nay thường nghe dân sự ta thán về sự hành động của bọn lính khố xanh, thế mà chưa thấy quan trên để ý đến. Lối 5 giờ chiều hôm 8 Mai trong nhà hàng phở ở ngay trước Cửa Giát, thấy hai người lính khố xanh đương đánh đá một tên phu xe kéo, miệng thì chửi. Đầu đuôi việc như vầy:

Tên Diệc (phu xe) vào mua xương phở tại tiệm ấy, chủ nhà đi vắng, chỉ có đứa đầy tớ tên là Kiêu ở nhà. Khi mua bán hai bên bớt thêm thế nào mà cãi cọ nhau; rồi lúc đó có hai chú lính đi qua (nghe đâu một chú số 63), chẳng xét hỏi gì, hầm hầm lại đánh. Tên Kiêu vùng chạy khỏi, chỉ mới bị mấy đá, còn tên Diệc thì bị đánh mãi, đau quá đến nỗi phải ngã ra bất tỉnh nhân sự. Rồi đó hai chú đều bỏ đi và nói rằng: «chúng bay muốn yên chuyện thì im đi, nếu đem việc trình quan thì hết nhà đó?» Ngang nhỉ!

Dân nguyên

Bò đã chết còn bị phạt

Ở miền làng Đông-sơn, tổng Nam kim, huyện Nam-đàn, mấy tháng nay có dịch trâu bò. Cha con tên Phạm-Duyện có 4 con bò, ngày 25 tháng 2 annam chết một con, đến 27 tháng ấy chết mất một con nữa. Hễ chết con nào, thì y trình cùng chức dịch trong làng để chôn ngay. Thế mà đến ngày 28 tháng ấy có quan thú y về làng, có kẻ vu rằng vì y mua bò bệnh và bán bò bệnh cho người buôn trong làng, nên mới có dịch trâu bò làm vậy.

Quan trên cả nghe chúng nó thế nào, mà làm án giam 3 tháng bắt tiết thu thục. Bò đã chết mà còn bị phạt nữa, thiệt oan quá!

Lại Lê như Sơn, lý trưởng làng Thanh xuân, Hà ngọc Trân, lý trưởng làng Đồng Sơn (Huyện Nam Đàn) cũng by cáo rằng phát giấy giả mãi cho tên Tô thảo Ninh bán trâu ở làng Đơng-Sơn, thành cũng by phạt giam mấy tháng đều kêu rằng oan. Quan trên nên xét chớ!

QUẢNG NGÃI

Một người thừa phái bị hàng xã và dân kiện

Ở huyện Mộ Đức, có thầy thừa phái Ng. lịnh Đạt, năm 1931 dân có kiện việc sách nhiễu tiền bạc mà chưa được quan trên minh xét, nên thầy cứ thi thu đoạn như cũ, dân xã chịu không khám, đã làm đơn kêu tòa tỉnh và Bộ cùng tòa Khâm.

Về vụ kiện nầy có lý trưởng 9 xã đồng đóng triện và 7 người dân ký tên điểm chỉ, kê khai những khoản sách tiền rất rõ ràng như việc vật 0$50, nộp loại khai 13 v. v.

Xem thực trạng, thế thì thầy Thừa Phái nầy nhiều đều nhũng lạm, dân xã bất phục lắm, quan trên nầy minh xét trừng trị để làm gương cho kẻ khác và cho vừa lòng dân.

Rỏ chuyện

(Xem qua trang 3 cột 3)

Mối lợi chung, không mau thì hết!

Hội NAM-ĐỒNG-ÍCH được phép lập lò Rượu tại Thanh hóa để nấu rượu ta bán tại các tỉnh Bắc-kỳ và phía bắc Trung kỳ. Muốn cùng các nhà Nông Thương ta chia mối lợi ấy, nên có làm thêm lò rượu cho thuê để ai muốn nấu rượu thì đến thuê mà nấu đem về bán, hay là bán lại cho Hội cũng được phần lợi.

Hiện nay người xin nấu đã nhiều, chỉ còn lại năm sáu bếp mà thôi.

Vậy trong các tỉnh ai có gạo, muốn thuê bếp nấu rượu thì mau mau viết thơ, hoặc mời đến Hội sở xem điều lệ.

NAM-ĐỒNG-ÍCH
Thanh-hóa

(TỨC GIẬN CHI ĐÂY?)

Hai người cu-li chém một người xếp máy xe hỏa gần rơi cả hai chưn

Tourcham. Tại ga Tourcham tối hôm thứ tư 24 Mai, khi chuyến xe tối tới nơi thì hành khách nghe tiếng một người rên la thảm thiết ở một toa xe chở đồ. Chạy lại xem thì không ai lạ, chính là một người xếp máy đang ngủ bỗng bị người ta chém đứt cả hai chưn, thương tích rất nặng: một cái gần rơi hẳn, máu ra lai láng, người phải xám.

Lập tức mấy người làm việc tại ga kêu một viên khám bộ tới bận cho cầm máu, rồi cho chở đi nhà thương Đalat do một chuyến xe đang chờ đó.

Theo lời người xếp máy kia khai, thì có hai người cu li bấy lâu bị ông ta rầy mà sinh ác cảm, có lẽ chính 2 người nầy quyết giết ông, nhưng vì trời tối mà chúng thấy 2 chưn tưởng là cỏ, nên chém lầm.

Tuy thương tích khá nặng nhưng tới Đalat thì bệnh tình đã khá, không gì đáng lo. Hai người cu-li mà ông ta nghi đã bị bắt.

KHO CHUYỆN...

Có nghị định quan Toàn-quyền cấm không cho lưu hành trong xứ Đông-dương cuốn sách «I S K.» viết bằng Thế-giới-ngữ xuất bản ở Gottingen (Đức).

Các phòng Thương-mại ở Đông-dương hiện nay đang lưu tâm đến thuế điện thoại, dìu đồng ý rằng hiện nay thứ thuế ấy đối với dân Đông-dương đã cao lắm rồi, nếu ông lại tăng lên nữa thì tất nhiều nhà sẽ trả máy nói không dùng nữa, mà cũng ít người dùng máy nói đi các nơi. Như vậy thì thu thế bị giảm đi nhiều.

Xét trong những bản thống-kê thì ở Đại lý (Pháp) số người tự sát tăng lên rất nhiều. Số người dùng thuốc độc cũng mỗi năm thêm nhiều lên. Năm 1927, có 1597 người tự sát, thì 71 người uống thuốc độc; năm 1928 có 1736 người, thì 71 người dùng thuốc độc; năm 1929 có 1745 người, thì 89 người uống thuốc độc; tới năm 1932 có 2254 người tự sát, thì 257 người dùng thuốc độc.

Trong 3 tháng đầu năm nay, số người dùng thuốc độc lại càng thấy tăng. Tháng Janvier có 186 người tự sát thì 30 người uống thuốc độc; tháng Février có 155 người thì 19 người uống thuốc độc, tháng Mars có 180 người thì 34 người dùng thuốc độc.

TRẢ LỜI

Ông Đỗ khắc Hàm, làng Hướng dương, Thanh hóa

Như quả vãn khế của ông bị người ta đoạt, thì ông cứ làm đơn mà kiện người ấy, quan trên sẽ xét cho ông.

Ông Phan hồng Kỳ, trường Phu nghĩa, Quỳnh lưu Nghệ an

Báo Tiếng Dân từ số 1 đến số 100 đã nhiều rồi.

Cùng các ông Hào cựu xóm thứ 4 làng Xuân Đục Quảng bình

Bản báo có nhận được thơ bảo đảm của các ông gởi lại cái chánh thế cho ông Nguyễn-xuân-Khai về bài «Thu đoạn trường xóm» đăng ở Tiếng-Dân số 588, nhưng không đăng được, vì các ông là người ngoại cuộc.

Ông PHAN-NGỌC-ĐẠM làng Mỹ Thuận, huyện Đại Lộc Quảng Nam.

Bản báo có tiếp thơ ông, song không thể nhận lời được. T. D.

Huế, le 3 Mai 1933

Bà Trần-thị-Như-Mân, chủ hiệu VĂN-HÒA, Huế

Thưa bà,

Cách đây chừng nửa tháng, ở Bao-vinh có chứng thổ tả, nhiều người ch và thổ tả vài ba đạo là xong đời. Ngày 27 tháng ba Annam, tôi cũng mắc chứng ấy, đã mửa và đi ngoài hai đạo, người nhà đã sợ nguy, không rảng cứu được, thì may gặp bà Tân-Long, nghe tin tôi đau gởi cho một hộp dầu LINH BỬU của quí-hiệu chế ra. Người nhà tôi đem dầu thoa và cho tôi uống, tức thì cầm mửa và đi ngoài ngay, rồi từ đó chứng bệnh liệu lần. Đến nay tôi đã thiệt lành rồi, chỉ còn uống thuốc bổ, nên viết mấy chữ cám ơn bà đã có công làm ra thứ dầu hay như rứa. Thiệt không có nó thì mạng tôi đâu còn đến ngày nay.

Kính chúc bà mạnh giỏi, và chúc dầu LINH-BỬU phát đạt.

Kính thơ

TRẦN-VĂN-KẾ, chủ đò — BAO-VINH

Ngoài ông Trần-văn-Kế này, người đại-lý của chúng tôi ở Bao vinh còn tin cho biết rằng ông Nguyễn-văn-Chu có đứa con mọi 18 tháng, và một người thuyền chài có đứa con mới một năm, cũng đã thổ và tả đến ba, bốn lần, mà lấy dầu Linh Bửu xoa cho nó, và bôi vào vú cho nó bú mửa sống eng được.

Chúng tôi xin nhắc rằng gặp khi thời dịch lưu-hành thì lấy LINH-BỬU thoa chân tay và toàn thân, khi bệnh đã phát thì dùng mà uống, chắc thế nào cũng vô ngại.

Văn-Hoà

27 Rue Gia Long — HUẾ

GIAĐÌNH GIÁO DỤC

In chung làm một quyển

(CÓ BẢN KÊ TÊN SÁCH CẤM)

GIÁ 0$88

TINH SẠO NHƯ ÂU-MỸ, HÀNG NHÀ "Namthai" NỔI TIẾNG KHẮP ĐÔNG-DƯƠNG

HỘP, SÁP, MÁP CHAI; CHẾ TẠO ĐỦ MỌI KIỂU TỐI TÂN BẰNG KIM-KHÍ

NHƯ SỮA, SƠN PHẤN, SÁP v.v. ĐỰNG BẰNG HỘP "Namthai" TRANG KHÔNG PHẢI LÀ HÀNG ÂU HAY Á

Nhà máy "Namthai" Ngõ Namthai (Khâm-thiên) Hanoï

Cô-tinh bổ-thận

Chuyên trị:

Di-tinh, mộng-tinh, hoạt-tinh

khi sơ phát hay hoa mắt, ù tai và mỏi gối đau lưng, đêm ngủ mộng mỵ hay oặt mình, tiểu tiện vàng đục, miệng rão, hơi tay nóng ran vân vân.... Nhẹ dùng vài ba ve, nặng dùng độ 6 ve là khỏi.

Mỗi ve 1$00, sáu ve 5$00

M. SINH-HUY

46, Rue Maréchal Foch -:- VINH

những bức chứng thơ.... sẽ lần lượt đăng tiếp....

Cùng ngài,

Tôi có bịnh đi tinh đã ba năm nay, tôi uống thuốc bắc cũng nhiều, nhưng tiền nét định côn. Nhơn đọc báo «Tiếng-dân» may thấy hiệu thuốc của ngài, tôi đã gởi thư mua 3 lọ uống thì bịnh giảm nhiều, ngủ như cường gần tuyệt, tôi có lòng mừng, vậy viết vài giòng cảm tạ....

Nay tôi lại nhờ ngài gởi cho tôi 3 lọ CÔ TINH BỔ-THẬN nữa, theo cách lãnh-hóa giao-ngân....

Xin ngài đừng ngờ rằng tôi dối, nếu ngài có vô số mối người mua thuốc, ngài liền dễ số xem thì thấy: M. LƯU-HOÀN, Văn-An, phủ Tư nghĩa, tỉnh Quảng ngãi.

Như ngài gởi thuốc ấy vào tôi dùng đã cho khỏi nữa, sau tôi sẽ mua các thứ thuốc khác dùng.

Kính thư

(Copie conforme) *Signé:* LƯU-HOÀN

Thư minh tạ

Nhân-tạo-huyết

đăng ở trương tư

XIN ĐOAN

Ai đang hai phương thuốc nầy không hình thì được hoàn tiền lại.

1) Thuốc trị đa tao; ho ra huyết; ra đờm; ho hình niên lâu mấy cũng trị được.

Thuốc dùng để hít hơi khói vào phổi, hơi khói ấy có đặc tính:

a) Bắt được trùng lao (bacillus de Koch);

b) Khuấn phế: chỉ khái; bớt đờm; thanh tâm; yên thần. Hộp nhỏ 1$00 — hộp to 3$00

2) Thuốc trừ tuyệt bịnh thấp trùng quấn ngón mình (tonin) tinh thuốc ấy bôi dễ dàng và tẩy dầu trùng ra mau lắm. Có mấy hộp thơ cảm tạ đăng báo Tiếng-dân. — 1 hộp giá 0$60. Người lớn dùng 2 hộp mới đã.

Thơ từ mandat để cho:

M. Nguyễn-trung-Thâm
Quảng xá Đồng hới

PHÒNG KHÁM BỆNH

Nhà dưỡng bệnh và hộ-sinh tại Tam-kỳ

Gần bên đồn Khố-xanh

TÔN-THANH-GIAN

Đông-Pháp Y-Sĩ

Chẳng phải là thuốc

GIẢ MẠO

đâu....

Bắt đầu tháng Juin nầy, thuốc BỔ-HUYẾT KHU-PHONG hiệu *THAM-THIÊN-ĐƯỜNG* thay toa nhản khác, ngoài có vẻ một cụ già và bà lão đang uống thuốc *trị bệnh đau lưng, mỏi xương*; tuy nhản đổi mới chớ chất thuốc chế cũng công phu như trước.

Bà con dùng thì đừng ngại và cho là thuốc giả mạo.

CHO KHỎI LÔI THÔI

Về việc lãnh phần thưởng theo cuộc thi Khuyến-diệp, mới rồi hai ông Dân và Hào ở Quảng-trị gởi tem về đòi mất, thành phải có thơ hỏi đi hỏi lại rất phiền cho cả hai bên.

Sự mất mát đó con xảy tới nữa, nên về các phần thưởng chưa phát, xin các bà con chớ gởi tem tới nữa. Hiệu Kouyan-diệpxin chịu gởi những số hàng thưởng mỗi phần xin giảm bớt đi một ít.

Duy xin các bà con trúng thưởng gởi thơ lại cho chúng tôi biết rõ, kẻo có khi đã đổi chỗ ở hay đã không trúng tên thiệt (vì có người dự thi chỉ đã cái miệng thôi), nhà Bưu chính phải tốn lại thời thêm phiền và tốn cho chúng tôi nhiều.

Ở Huế, xin tới lãnh tại hiệu Khuyến-diệp ở Bến-ngự (đem giấy cần cước theo) trừ ngày chúa-nhật và ngày lễ (không có người làm việc) ngày nào cũng lãnh được.

Buổi mai từ 7 giờ rưỡi đến 11 giờ
Buổi chiều 2 giờ đến 5 giờ rưỡi.

Xin hỏi M. Bửu Hoàng, coi về việc đó.

Hiệu VIÊN-ĐỆ cẩn-cáo

VIỆT-NAM SAVON SẠ

Vì nhiều ông viết thơ muốn mua một thứ savon Việt-nam có mùi thơm để rửa mặt, gội đầu hoặc giặt khăn, dặng mùi thơm ấy bán mùi savon, mà dùng thế cho savon thơm khác, nên chúng tôi chế ra thứ savon nầy gọi là SAVON SẠ, có mùi thơm ngọt, không phải như Savon Sạ của Khách bán thuở nay, vì savon nầy tốt hơn nhiều, và nấu đàng tốt, không lộn Soude caustique, nấu đúng 74% phần dầu, theo kiểu Marseille, nên rửa mặt không hư da mặt, mùi thơm lại cầm lâu mà bán giá thật rẻ cho mỗi người mua về xài thử.

Nay kính cáo

GIẢI-HUYẾT-ĐỘC P. D. Đ.

CHUYÊN TRỊ:

Đau xương

Nhức gân,

Tê bại,

Mụt mảng,

Ghẻ chốc,

Bầy đẩy,

v. v....

解血毒
丸
活

Nhà bào-chế PHẠM-DOÀN-DIỄM Tourane (Annam)

Sữa NESTLÉ hiệu CON CHIM

Sức khỏe của trẻ nhỏ

Hỏi xin không mất tiền một quyển sách dạy cách nuôi trẻ bằng tiếng quốc ngữ của Bác-sĩ Vidal soạn ở hiệu sữa NESTLÉ, phố Paul-Bert, số 55 Haiphong

ĂN GẠO, KHỎI PHẢI TRẢ TIỀN

Xin chú ý bài dưới đây thì rõ

Tiệm Bazar, tiệm thuốc bắc, tiệm tạp hóa, tiệm café, tiệm hớt tóc, vân vân. Muốn dùng gạo mà khỏi trả tiền. Xin hãy làm như vầy : Mua thuốc xổ hiệu Nhành-Mai, giá rẻ (ba giá) mỗi gói 0$15. THUỐC HO Bắc-Bửu, mỗi gói 0$10 THUỐC DÁN hiệu con rắn, hộp nhỏ 0$12. thuốc Chỉ-Linh tán, trị ban, nóng lạnh giá 0$12. Mua bốn món thuốc nầy về bán lại, mỗi tháng lợi ít lắm là 5$00. lấy tiền đó trả tiền gạo còn dư là khác. Như tiệm cô Nguyễn-thị-Kính mỗi tháng được huê hồng hơn 50$, đủ rõ thuốc nầy bán chạy nhiều thế nào. Công chúng hoan nghênh là thế nào. (Ai không tin, đến hỏi cô Nguyễn-thị-Kính thì sẽ rõ). Thuốc nầy bán chạy hung lắm, bất kỳ tiệm gì hễ treo bản thì có người mua liền, vì thuốc được nổi danh dễ lắm rồi Dịp rất tốt, và có lợi, các nhà buôn, xin đừng bỏ qua rất uổng Huê hồng 30% do nơi VIỄN-ĐỆ 11 quai de la susse, HUẾ hay là nơi NGUYỄN VĂN PHỐ boîte postale n° 63 SÀI GÒN.

Thuốc nầy có gởi bán khắp cả Đông-Pháp.

SÁCH TẶNG

Bản báo có nhận được quyển « Cách thức làm thầy thuốc » của ông chủ hiệu Vĩnh-Hưng-Tường, 77, rue Sarraut — Vinh tặng. Sách dày 118 trang, giá bán 0$50.

Vậy có lời cảm ơn ông và giới thiệu cùng độc-giả quyển sách ấy.

T. D.

Nhà in Tiếng-dân

In đủ các thứ giấy má, sổ sách, thơ thiếp, đủ các kiểu chữ quốc ngữ, chữ Tây chữ Tàu.

Bán giá rẻ hơn hết

các tiệm tơ lụa ở TRUNG-KỲ

Tại vì : Tiệm BONHAY mới

AU-BON-MARCHÉ

115 Rue Paul-Bert, Giây nói số 73 HUẾ

Buôn và đặt các thứ hàng tơ lụa ở các xưởng máy dệt lớn trong cõi Đông Pháp nên kỳ tân năm cũng có vô hàng mới lạ, Cả bán Sỉ bán Lẻ.

Nói lớn là một tiệm tơ lụa đủ các nước để bán sỉ bán lẻ to nhứt TRUNG-KỲ.

Một tế thuốc PILULES PINK thêm cho các cơ-thể yếu-mệt biết bao là máu tốt, rất nhiều, rất bổ, rất hay làm cho sức mạnh nở nang và tinh nhanh nhẹn thêm lên.

Thuốc PILULES PINK là một thứ thuốc thần hiệu để chữa khỏi bệnh thiếu-máu, bệnh phiền-muộn, bệnh nhọc-mệt, bệnh tới thì lớn-sổ và bệnh trở về già, bệnh đau dạ-dầy, bệnh nhức đầu, kinh nguyệt bất điều.

Thuốc PILULES PINK bán tại khắp các hàng bào-chế tây.

Việc trong nước

(Tiếp theo trang nhì)

Hội Trung kỳ Thật nghiệp giải tán

Hội Trung kỳ Thật nghiệp thành lập năm 1927, mục đích là ươm tơ, dệt lụa và trừ bán các thứ thổ sản. Tổng cuộc ở Phú nhơn (Sơn tịnh) chi cuộc ở An hòa (Sơn tịnh) và An chỉ. «Nghĩa hành».

Rải gặp lúc lộn xộn, hai chữ Thật nghiệp ở làng nào cũng đều bị lời thêu thùa nghi hoặc nầy nọ nên người trong hội đều bỏ lụy.

Sau các người làm việc vào khám một hồi thì lần lượt được về. Song vì nhiều nguyên nhân mà hội Thật nghiệp phải chịu phần chết yểu.

Tháng Avril vừa qua, ông Phan đình Hiển và Bạch quan Ba lo kết tính sổ sách xong rồi mời đại hội đồng giải tán.

Oan uổng cho hai chữ Thật nghiệp !

Độc kiến

Sao không thấy xử

Câu chuyện ông Bá-hộ Cao Triệt ở làng Thanh Lâng « Nghĩa hành » liên chiếm của làng sở ruộng và 100$ mà viên kỳ Thanh Lâng đã đầu đơn kiện ông tại huyện ngày tháng bảy năm ngoái, quan huyện có sức khám báo một hồi 9, 10 tháng này, kỳ cựu đi hầu đã mỏi, nhưng quan cứ hẹn lần không rõ tại sao ?

SƠN CỦA NGƯỜI AN-NAM MỚI CHẾ

Ông Bảo-Dư vừa rồi có tặng Bản-báo một nọp sơn do ông mới chế. Sơn nầy niệu là « La Royale » ; chế lại số 118, quai Au-Cựu — Huế ; nọp, nhãn có vẻ nhã.

Vậy có lời cảm ơn ông và vui lòng giới thiệu cùng độc giả.

T. D.

Maison HỢP-THỊNH

Soierie & Mercerie

32 Rue des Cantonnais Phố Hàng Ngang

HANOI

Bản hiệu chuyên môn bán các thứ hàng tơ lụa Bắc-kỳ như: Đen áo, Đen quần đen, trắng trơn và hoa the thâm hàng đen the các màu trơn và hoa. Lụa thâm các màu, trắng bề khổ 0m87, 0m40 0m70, 0m75, 0m80.

Lượt đen các hạng, vải mán, chế hai thiệt ngon. Bán sỉ và bán lẻ giá rất hạ vì bản hiệu buôn bán đã mấy chục năm nay, buôn được tại gốc những hàng kể trên. Các Quí khách ở xa xin viết thơ về lấy mẫu và giá hàng, bản hiệu sẽ hồi âm lập tức.

Lại còn các thứ hàng hợp hóa như valise cặp sách, giấy giếp, vi đu, đồ đồng, đồ thêu, như mặt gối vân vân... bản hiệu có bán buôn rất nhiều xin các quí khách chiếu cố, bản hiệu rất hoan nghênh. Cả hàng đi các nơi theo cách lĩnh hóa giao ngân (Contre-Remboursement).

Buôn bán thật thà, hàng tốt giá rẻ các Quí khách mua thử sẽ biết.

Nay cẩn bạch

Mme NGUYỄN THỊ-BẢO

HỢP-THỊNH

32 Rue des Cantonnais HANOI

VIỆC THẾ-GIỚI

TÌNH HÌNH TRUNG HOA

Nội chiến

Bắc-kinh, 27 Mai. — Cuộc Trung-Nhật chiến tranh vừa tạm dịnh thì liền có nội chiến ở phía Bắc Trung bộ.

Tại Hsuanhusfu, trên đường Bắc kinh Kalgan, 10.000 quân của Feng-shan-Hai đánh với 8.000 quân của Feng cheng Wu (về phái Phùng ngọc Tường) ; có rất nhiều người chết.

Thượng hải, 27 Mai. — Dư luận cho cuộc nội chiến ở Kalgan giữa Feng cheng Wu (về phái Phùng ngọc Tường) và Feng shan Hai (về phái Nam kinh) là một việc tự Phùng ngọc Tường chủ trương để phản đối Nam kinh về việc ký hòa ước với Nhật.

Thái đình Khải (Tsai ting Kai) và Trương quang Nại (Chiang kwang Nai) trước cầm đầu đội quân 19 đánh với Nhật ở Thượng-hải, có điều hồi chính sách Nam kinh đối Nhật.

Có tin Uông tinh Vệ và Tôn Khoa sẽ đến Nanchang bàn chuyện với Tưởng giới Thạch.

Bắc bình, 27 Mai. — Theo tin đồn, các quân tây nam trước có đánh quân Nhật, đi về phía Bắc, bị quân Honnan ngăn đường vì sợ có cuộc phản Tưởng Hai bên đánh nhau.

Bắc bình, 27 Mai. — Sau tiên Ving với 30.000 quân lính theo Phùng ngọc Tường. Thái độ Hàn phục Cư (Han Fu Chu) không nhứt định. Nam kinh được yên tịnh. Đạo quân thứ 17 do Hsuling Yao cầm đầu chiếm cứ các pháo đài phía đông Trường thành.

KHÔNG KHÍ ÂU CHÂU

Hợp đồng Mussolini

Luân đôn, 22 Mai. Các nhà ngoại giao nhóm hiệp ở La mã (Ý) đã thỏa hiệp về tờ hợp đồng 4 nước của Thủ tướng Ý, Mussolini.

Có lẽ sẽ ký hiệp ước ấy.

La mã, 22 Mai. — Người ta kể hai yếu điểm trong bản hợp đồng ấy : 1) bốn nước (Anh, Pháp, Đức, Ý) hiệp tác giải quyết vấn đề Tài bình, 2) nội Vạn quốc xét sửa hòa ước Versailles.

Luân đôn, 22 Mai — Báo giới Anh được tin thỏa hiệp ấy tỏ ý vui mừng.

Báo «Daily Télégraph» viết : sự thỏa hiệp giữa bốn nước về những chi tiết trong hợp đồng Mussolini là kết quả đầu tiên của bài diễn văn của Thủ tướng Đức. Những lời của thủ tướng Hitler đã gây nên cái không khí rất êm đềm hòa nhã. Nhờ cái không khí ấy mà Thủ tướng Ý đưa ra bản tuyên và thi hành chương trình của mình được công việc Hội nghị Tài bình từ nay được bảo niềm một cách rõ ràng.

Báo «Times» cho rằng hợp đồng Mussolini sẽ làm cho 4 nước hiệp tác mà tránh cái nạn chia phe lập đảng giữa các nước Âu châu.

Ba lê, 22 Mai. — Báo giới Pháp lại lấy làm ngại. Ông Saint Brice viết : « Không thể tin rằng cái hợp đồng mới ấy có thể tránh được cho nước Pháp cái cảnh thế «mô côi» giữa Hội nghị Tài bình ». — Tuy nước Pháp đã nhượng bộ nhiều rồi nhưng có lẽ Anh, Ý và Đức sẽ hiệp lực nhau mà ép Pháp phải bỏ những khí giới tự vệ có hiệu lực nữa.

Ba lê, 25 Mai. — Tại Hạ nghị viện Pháp đối với hợp đồng 4 nước có 2 phái : Ông Ybarnegaray, thay mặt các hữu đảng, tuyên bố rằng hợp đồng ấy đưa đến việc xét sửa các hòa ước, mà việc xét sửa các hòa ước sẽ đưa đến một trận chiến tranh « Chúng tôi nhứt thiết phản đối việc ký hợp đồng ấy, bởi vì hợp đồng ấy tức là chiến tranh » Các nghị viên về tả đảng thì bênh vực cho chương trình ấy

Ông Herriot, trong một bài đăng ở báo « *Liberté* » cho những bài diễn văn của ông Paul Boncour ở Genève là lời cầu người sắp chết đuối. Thái độ Pháp ở hội Vạn quốc, theo ý ông, mâu thuẫn đến nơi, mà cái thế cô của Pháp càng lâu càng thấy rõ thêm.

Ông Marin, thuộc về hữu phái, tuyên bố sẽ đánh đổ Nội các Daladier, nếu ông nầy thuận ký hợp đồng Mussolini. Ông Daladier trả lời rằng lần nầy ông không nhờ sức ông Marin chút nào, và ông sẽ ký hợp đồng Mussolini, nếu xét chương trình ấy là có lợi cho nước Pháp

Luân đôn, 26 Mai — Chiều hôm qua, Tổng thống Roosevelt có điện cho ông John simon ở Luân đôn bảo ông nầy nếu Hội nghị tài bình mà bị hỏng, thì tuyên bố rằng Huê-kỳ sẽ không can thiệp đến việc gì ở Âu-châu, chỉ lo bình vực lợi quyền của mình trong khi có chuyện gì có thể hại đến.

Tổng thống Roosevelt lại đã khởi cho ông Simon rằng nếu chính phủ Anh cũng có lời tuyên bố như thế, thì tất công việc ở Genève thông suốt cả.

Hoa-thịnh-đốn, 26 Mai. — Tổng thống Roosevelt có tiếp ông Yshu, đại biểu Nhật. Ông cũng yêu cầu Nhật đổi thái độ mình ở Hội nghị tài bình.

Đại biểu Nhật trả lời rằng sẵn lòng đệ truyền lời yêu cầu ấy về chính phủ Nhật. Lại thêm rằng chính-phủ Nhật khó đổi được thái độ, nếu Huê-kỳ không chịu thừa nhận Mãn-châu.

Ông Roosevelt nói lại rằng vẫn cố thừa nhận Mãn-châu không vào công việc của Hội nghị Tài bình hiện thời :

Chính sách liên lạc của các nước thực dân

Belé, 24 Mai — Trong bài diễn văn đọc tại « L'African Society », ông Sarraut, tổng trưởng thuộc địa, tuyên bố rằng khi so sánh cái chính sách thực dân của Pháp và Anh ông không khỏi lấy làm bối rối.

Theo ý ông, thì về mặt tâm lý người Pháp được dân thuộc địa mến phục, song ông trông người Anh có rộng rãi hơn.

Ông Sarraut tuyên cáo sự khẩn cấp của chính sách liên lạc giữa các nước thực dân đang tìm ra những phương pháp chính trị, kinh tế, xã hội tốt hơn, mà nhất là đặng chống với những cuộc vận động phá hoại.

Lại bãi công ở nhà máy ôtô Citroen

Paris, 25 Mai — Hôm nay, tại nhà máy Citroen có 5000 thợ bãi công.

Nông dân Pháp bãi công

Montpellier, 28 — Nông dân ở Capestang bãi công Các điền chủ chịu nhượng bộ, trả họ mỗi ngày 26f tiền công, nhưng họ còn cho là chưa đủ, bãi công nữa.

Về cái tin người buôn vịt bị đánh chết

Mấy ngày rày trong thành phố Huế có tin đồn rằng người kia ở Quảng trị đem vịt vào bán tại chợ Đông ba bị mấy người nọ đánh dữ quá. đem tới nhà thương được ít ngày thì chết. Dư luận đối với tin nầy rất là phân vân, bản báo vẫn đương điều tra mà nghe đâu các nhà trách nhiệm cũng đương dò xét. Vậy khi nào có tin gì đích xác, sẽ tục đăng cho độc giả biết.

VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM HỘI

Société Internationale d'Epargne

Tổng-bảo của hội 1.800.000 lượng và 3.860.000 quan phát-tăng (tất cả đã đóng rồi)

CHÁNH TỔNG CUỘC

đường Chaigneau Saigon

PHÓ TỔNG CUỘC

HANOI, 53, Boulevard Francis Garnier

ĐẠI-LÝ Ở HUẾ

Hoàng-Toại boîte postale n° 44 Huế

Hội dưới quyền kiểm-soát của Chính-phủ Đông pháp. Tiền dự trữ có để tại kho

Kỳ xổ số ngày 29 Mai 1933.

Cách thức số 2. — Hạng bộ 1501 trúng. Trong có 3 vé : số 4781 của ông Phạm-trọng-Danh ở Phanrang số ; 4923 của ông Charles Baptiste ở Preyveng được hồi lại mỗi người 1000$ và số 6950 của cô Ngu,ễn-thị-Dung ở Cholanh, Vinhlong được hồi lại 250$00.

Cách thức số 3. — Hạng bộ 935 trúng

Xổ trả tiền lời. — Tiền lời kỳ nầy là $ 426,18, số 515 của ông Huỳnh-Liêu ở Biên-hòa.

Kỳ xổ số sau, nhằm ngày 28 Juin 1933

Xin viết giấy về hoặc lại Hội sở sẽ có các sách cắt nghĩa rõ ràng điều lệ.

LỜI PHỤ. — Bản hội cần nhiều người có chứng chỉ tốt để làm Đại lý và quảng cáo cho Hội. Xin viết thư hay lại Hội sở nói chuyện

Tin ông Gandhi

Bombay, 22 Mai — Ông Gandhi nhịn ăn đã được 2 tuần. Ông vẫn được mạnh. Năm viên thầy thuốc săn sóc ông mỗi ngày sau tuần thứ 3 sức khỏe của ông cũng chưa bị hại lắm.

Người ông xem khác, vì ông đã rõ.

Tình hình Tây ban nha

Madrid, 22 Mai — Người ta mới tìm thấy tại nhà thờ Covadonga, tỉnh Oviedo 26 quả bom và 100 trái phá.

NHÃN XANH

Bao kiết tinh khiết thiệt hảo

Dùng sữa

"LE GOSSE"

Già ăn trẻ lại.
Gái ăn đắt chồng.
Nạ giòng ăn thụ thai.
Trẻ ăn chóng lớn.

Sữa "LE GOSSE" rất bổ cho tất cả mọi người : có nhiều chất kem (Crème) rất tinh khiết.

Bao thầu cho Nhà-nước năm 1932

Lycées, Collèges, Maternités, Ecoles, Institut de Puériculture etc.... à Saigon

Có bán trong các tiệm tạp-hóa ở Đông-Pháp.

HIỆU GIẤY XANH : Giá mỗi hộp ..... 0$22

Đại-lý :

ÉTABLISSEMENTS MORIN FRÈRES,

HUE TOURANE QUINHON

TỘI CỦA AI?

Số mười bảy

của LƯƠNG-PHÁT viết

XIII

Một bữa kia Kỳ-Thế lại đau, đau đã hai ngày rồi, người bên cạnh qua thăm lại có cho hay rằng mụ Cả Lợi vừa bị ám sát. Người nầy nói :

— Tôi đi xuống phố mới về : ở khắp phố nơi nào cũng nghe nhao nhao đàm luận về chuyện bà Cả Lợi bị ám sát đã hai ngày nay. Tôi có nghe cậu nói chuyện mấy bữa trước thường đến nhà bà ấy chơi, nên tôi được cái tin kia, thì vội vàng về nói lại cho cậu rõ. Tôi có mua cả một tờ nhật trình nói về chuyện ấy cho cậu xem đây.

Kỳ Thế không nói gì cả, chỉ hỏi :

— Nhựt trình đâu đưa tôi xem nào.

Kỳ-Thế nói đoạn, người kia chưa kịp đưa tờ báo ra, mà Kỳ-Thế đã dựt ngay trong tay người ấy mà lấy. Trong tờ báo kia có chép cái tin như vậy :

« MỘT VỤ ÁM SÁT RẤT GHÊ GỚM

« Tại nhà số . . . ở phố . . . mà vừa « rồi trong tuần trước đã có đám « tang của một người thiếu nữ, thì « nay lại xảy ra một vụ ám sát rất « ghê gớm.

« Chủ nhà là một người đàn bà « góa, tuổi độ 50, thường gọi là bà « Cả Lợi, chuyên nghề cho vay và « cầm đồ. Sáng ngày thứ tư vừa « rồi, theo lời người lân cận đến báo, « sở Cảnh sát có phái người đến « tận nơi khám xét, thì thấy bà Cả « Lợi nằm trong vũng máu, trên vai « và trên đầu bị nhiều nhát dao rất « sâu.

« Nguyên nhân vụ ám sát nầy có « lẽ là để cướp của ; vì người bị giết « có tiếng là một người giàu, mà « sau vụ ám sát nầy, nhà chuyên « trách xét trong tủ, thì không thấy « tiền bạc và của cải là bao nhiêu.

« Tuy chưa tìm ra được thủ phạm, « nhưng hiện nay nhà chuyên trách « có nghi cho mấy tên tiền án thường « hay tới lui vay mượn tại nhà nầy. « Cuộc điều tra vẫn tiến hành. Vì sở « phòng ngại đến cuộc điều tra nầy « nên bản báo chưa tiện nói tên « những người tình nghi ra đây.

« Sau nầy có được tin gì đích xác, « bản báo sẽ cho độc giả được tường ».

Kỳ-Thế đọc xong bài báo, lại nằm trở xuống. Người kia hỏi :

— Có phải bà Cả Lợi mà cậu thường hay đến chơi đó phải không ?

Kỳ-Thế làm ra bộ lơ lác, nói :

— Cả Lợi nào ? . . . tôi có biết đâu ? . . .

— Thì bữa trước cậu nói xuống phố đem cái gì cầm hay bán cho bà ấy kia mà.

Kỳ-Thế làm như người đã nhớ gì đâu gì, nên chầm ngầm ngồi dậy nói :

— Ờ phải, tôi có đem đồ cầm cho bà ấy, nhưng bữa ấy bà ta còn sống kia chớ.

— Cậu nầy lần quá, tôi có nói bà chết bữa ấy đâu ! Tôi chỉ hỏi cậu có phải cái bà Cả Lợi mà cậu thường hay đi lại đó không ?

Kỳ-Thế lại nằm xuống lại, tỏ bộ rất nhọc, và nói :

— Tôi đau đầu quá, nói chuyện không được lâu, vậy thì bác hãy đi về để cho tôi nằm nghỉ một lát.

Người kia nghe nói, cuối xuống rờ trán trán cho Kỳ-Thế rồi đứng dậy ra đi, vừa đi vừa nói :

Tội nghiệp cho cậu lại quá, bệnh tình tuy không ra chi, nhưng lại có hồi cậu đồ ra nói bậy, mà không có một ai bà con ở bên cạnh mà săn sóc cho cậu.

Bữa đó khi cậu ta tỉnh dậy thì có một người ngồi chực sẵn đó. Cậu vừa thức dậy mà trông có người lạ ngồi trong nhà, nên ra bộ kinh hoàng đòn dáo hỏi :

— Anh là ai ? Tôi có việc gì đâu ?... Mà anh đến đây có việc gì ?

Người kia tỏ cho cậu hay rằng mình thường đi trong Thanh để buôn bán, và lần nầy ở trong ấp đi ra, bà Tá có gởi một bức thơ và mười lăm đồng bạc nhờ đưa lại cho cậu. Người ấy vừa nói vừa đưa một phong thơ, và để gói bạc trên phản. Kỳ thế không nói gì cả, cầm lấy phong thơ, mở ra đọc,

(Còn nữa)

GIA-ĐÌNH GIÁO-DỤC

Ai lại không có gia-đình ? Gia-đình ai lại không cần đến giáo-dục ? mà quan yếu nhứt là thứ sách dạy cần thiết, rõ ràng, dễ hiểu và có ích.

Bản sách nầy Bản-quán in đã hai lần, mỗi lần 2.000 quyển, rất được đồng bào 3 kỳ hoan nghênh.

Lần in thứ 3 nầy, bản quán theo ý muốn của công chúng mà in chung 2 quyển thượng và hạ làm một, để tiện cho các gia đình thường dùng. Trong sách nầy có in thêm một bản đồ tên các báo và sách đã có nghị định cấm từ năm 1927 đến năm 1932 và một bản kê tên các thứ sách hiện bán tại bản quán. Vậy Nghĩ nào lưu tâm đến gia-đình giáo-dục, tưởng cũng nên mua quyển sách nầy.

Giá 0$35, ở xa xin gởi thêm 0$15 cước. Gởi lãnh hóa giao ngân 0$35.

Tiếng-Dân

NGẬM MỘT HƯỜN

VALDA

TRONG MIỆNG

Thì Khỏi đau đóc giọng, Khan cổ, Khỏi nóng lạnh, sổ mũi, và lại Không ho.

Có nghẹt mũi, ho nhiều, mà ngậm được thuốc ấy thì cũng hết liền.

Ấy là một thứ thuốc thần hiệu lắm ĐỂ MÀ TRỪ các chứng bịnh ho lao và tức ngực.

THUỐC HƯỜN VALDA

có bán cùng trong các tiệm thuốc

Có mua thì nhớ coi trên nắp hộp có hiệu chữ

VALDA

MỚI THIỆT PHẢI

Sách thuốc

Dịch ra quốc ngữ, trên đặt thánh ca, kê ra các bệnh, dưới kê đơn thuốc, vừa chữ quốc ngữ, lại vừa chữ nho, bệnh nào thuốc ấy, thật rất tinh tường, có 372 cái đơn thuốc chên chữa đủ hết các chứng bệnh người lớn trẻ con, dùng rất công hiệu. Ai có sách này cũng như có thầy lang đại danh sư ở trong nhà vậy. Khi nào có bệnh thì tự xem sách kê đơn lấy thuốc ma dùng thật rất tiện lợi. Ai biết quốc ngữ là kê đơn được. Giá một quyển 1$00.

Gởi mandat trước hết có 1$40

Linh-hóa giao-ngân 1$34

Nguyên sử tòa thượng hạng thông phán

TRẦN-ĐỨC-CẢNH

57 *Bd Harmand* 57

TONKIN NAM ĐỊNH

ĐÔNG-PHÁP Y-VIỆN

Phan-huy-Thinh

PHÒNG KHÁM BỆNH

102 Rue du Pont Japonais -:- FAIFO

Tân kỳ đi khám bệnh

BẾN DIỆN, TAM-KỲ, CHỢ-ĐƯỢC

LÀM TOÀN BẰNG MÁY!

Giày vải trắng, đế ... giá bán 1$65 một đôi

GIÀY DEUX COULEURS

làm bằng vải trắng cao-su và da acajou hay da beige và da grise, semelle bằng crêpe anglaise, tùy ý các ngài lựa da, bán giá đặc biệt là 3$85 một đôi. Cũng kiểu ấy, bằng hai thứ da cả, năm ngoái bán 5$00; năm nay chỉ bán có 5$50 một đôi.

AN-THÀNH

Cordonnerie Moderne

37 Rue de la Soie -:- HANOI

Ai đã có Catalogue An-Thành 1932, nay hạ giá là 15%.

HIỆU DƯỠNG-NGUYÊN

養元號 煉選上品 各藥材

là một hiệu to nhất, hoàn toàn nhất, của người Việt-nam.

Bán buôn, bán lẻ, thuốc nam, thuốc bắc rất nhiều, đủ cả các thứ sâm Hoa-kỳ, sâm Cao-ly v. v. thứ nào cũng chọn toàn hạng tốt cả, giá tính rất phải chăng.

Xin đồng bang chiếu cố.

Ở xa bán theo cách *lãnh-hóa giao-ngân.*

Thơ và mandat xin đề gửi cho

M. NGUYỄN-XUÂN-DƯƠNG

hiệu Dưỡng-Nguyên

123 - Phố Khách Nam-định

HẾT KHÍ LỰC Chữa rất cẩn thận, rất chắng hiến hiệu, khỏe vĩ lâu dài.

thì dùng thuốc: PARISIAN PILLS - Giá bán 1 $ 60

LẬU CÓ MỦ mới mắc đã lâu kinh niên

Đau ưng bàng quang, sưng hòn giái, ... nóng giây buốt mủ, đặn nên

Thì dùng thuốc: BLENNOCIL GIBERT - 1 $ 60

TIÊM LA Chữa rất cẩn thận, hiến hiệu, khỏi dễ đem theo khi đi chơi

Dùng thuốc COMPRIMÉS de GIBERT dùng thay thuốc 606 và thuốc tiêm rất lợi

Chữa bệnh nầy dùng thuốc gì cũng không khỏi, dùng thuốc nầy thì rất hiến hiệu.

Hộp năm mươi viên: 1 $ 60

Gởi mua và xin sách chỉ dùng, hơi hau cần kể, không tính tiền.

Pharmacie GIBERT, 19, Rue d'Aubagne, MARSEILLE

Gởi kín đáo, theo lối recommandé. Nhớ khi thơ mua thì đính theo số tiền.

Có bán tại các hàng bào chế tốt.

Mới có mà tốt hơn hết

ĐƯỜNG S.A. là một thứ đường rất tốt do nhà kỹ-sư chuyên-môn lão luyện về nghề đường chế tạo ra ở nước nhà.

ĐƯỜNG S.A. rất trắng, rất ngọt và dễ tiêu hóa.

ĐƯỜNG S.A. không bị thuế nhập cảng, nên giá bán rẻ hơn giá đường ngoại quốc.

Đại-lý:

NAM-LONG

Hàng buồm Hanoi

LÊ-THANH-CẢNH

Paul-Bert Huế

Copie conforme

Dalat, le 23 Février 1931

Monsieur Vũ-Đình-Tân Haiphong

Thưa Ngài,

Hai lọ thuốc (100 liều) Phòng-Tích của Ngài gởi vào cho tôi đều nhận đủ cả tôi hết sức cổ-động nên bây giờ tại đây cũng đã có nhiều người biết dùng thuốc của Ngài. Chính tôi cũng công nhận thuốc Phòng-Tích là một món thuốc rất qui, trên đời có một không hai là ... em tôi và tôi cũng đều bị bệnh lỵ mà xưa nay uống cũng đã nhiều thuốc nhưng không ra gì, nay nay chúng tôi được mạnh giỏi đây thì cũng nhờ có thuốc của Ngài vậy. Chúng tôi uống cả thảy 6 gói mà bệnh cả hai đều lành, thiệt thuốc đã hay mà lại rất rẻ tiền, tôi thấy vậy lại nết lòng hết sức cổ-động, trước nữa giúp cho đồng-bào trong khi đau đớn, nhất là mấy người nghèo khổ cho đỡ tốn kém, sau nữa cũng là lợi chung của Ngài và tôi vậy.

Tiếp đây xin Ngài vui lòng gởi thêm cho tôi 50 gói nữa, cũng theo cách lãnh-hóa giao-ngân như mấy lần trước.

Sau này tôi xin kính lời hầu thăm Ngài an hảo, chúc chư vị bình an và qui hiệu phát đạt.

Rất cảm ơn Ngài

Nay kính

Signé: ĐINH-VĂN-CHÂU

Lang biên — Dalat

Kết quả tốt đẹp của

NHÂN-TẠO-HUYẾT

SINH-HUY

44 Rue Maréchal Foch -:- VINH

là những bức thư minh-tạ có giá-trị sẽ lần lượt đăng tiếp.

Mỗi chai 1$50 — Nửa tá 7$50

Vientiane, le 6 - 10 - 1932,

Thưa cùng ông Linh-Huy,

Tôi vừa nhận được thuốc ông gởi cho dùng thử hiệu nghiệm lắm, tôi rất lấy làm vừa ý, vậy xin ông làm ơn gởi ngay cho tôi 12 lọ NGỦ TINH NHÂN TẠO HUYẾT đăng nhớn, theo cách lãnh hóa giao ngân cả cước gởi là: 16$00.

Nhân tiện kính chúc ông cùng qui hiệu đều được như ý.

Kính thơ

Chữ ký: M. LÊ-VĂN-NHÂN

Travaux Publics

(*Copie conforme*) à VIENTIANE

Thuốc cai nha phiện văn minh

Có trình giấy tại tòa và phân chất tại phòng thí-nghiệm Đông dương ngày 17 Mars 1933 Hanoi, được quan chánh phòng thí-nghiệm cho giấy nhận thực thuốc này không có chất độc để dùng cho người nghiện thuốc phiện Á đông, đã biết rằng thuốc này công hiệu phi thường, không thuốc nào sánh kịp, ngài nào mua thuốc đôi cho được cái giấy chứng nhận của quan thầy thuốc mới là thực hiệu. Các ngài muốn chữa thuốc phiện thời viết thơ cho bản-hiệu kê rõ ăn nhiều hay ít ít, có bệnh tật chi không, người yếu hay khoẻ để còn chế thuốc cho hợp với bệnh, bằng ngài nào trong người không có bệnh chi, duy có bệnh nghiện thời dùng thuốc đã chế sẵn ở bản-hiệu hay ở các nơi Đại-lý của bản-hiệu cũng vậy. dùng thuốc này khi đang hồ hút, trong người rất khoẻ không sinh bệnh tật. đi làm như thường Văn minh giới yên hoàn, hạng nhất 5$00, hạng nhì 3$00, hạng ba 2$00, hạng tư 1$00, hạng năm 0$50 một ve, ngài nào muốn cho người thêm sức khoẻ trong khi bỏ hút dùng thêm thuốc bổ 2$00 một hộp. Bản-hiệu chuyên môn chữa đủ các bệnh người lớn trẻ con dù lâu, cực nguy, cực trọng chữa khỏi được nhiều, khi các ngài dùng thuốc chỉ gởi thơ kể bệnh, bản hiệu gởi cách lãnh hóa giao ngân (contre remboursement) hỏi điều gì thì gởi cho cái timbre 0$05 để bỉ cho chủ nhân:

M. TRẦN-ĐẮC-SỨ

TAM-TÍNH Y-QUÁN

Phố Xe-điện N° 73 HANOI

Các đại-lý: M. Lê nam-Hưng, Rue Gia-long à Phan thiết Annam; Phạm-văn-Bằng, à Phan rang Annam; M. Vĩnh hiệp-Phát, à Mỹ phước, Long-xuyên (Cochinchine); M. Lê văn Nhuận, Rue passé Thi Nghè, 27, à Saigon; M. Trần Tư, Tâcheron à Thakhek Laos; M. Huỳnh-Trí, Rue ohie 15 à Pnompenh; M. Nguyễn văn Đặng, commerçant à Paksé Laos.

Cần nhiều Đại-lý. Hay nhất thế giới thuốc lậu và giang mai: 1$00 một chai

---

殺人不見血

CHÉM NGƯỜI KHÔNG THẤY MÁU?

Người có sống, phải có chết, cái nguyên nhân chết đó cũng có hai thứ một là chết vì sự bất ngờ, hai là vì bệnh mà chết, vì bệnh mà chết cũng có nhiều chứng, nhưng phần nhiều chết về bệnh di, hoạt.

Những bệnh ấy phần đông về bọn thanh niên, trong lúc tuổi trẻ, sức lực cường tráng, khí huyết sung túc. Lấy cái sức khoẻ ấy mà làm sự dâm dục, đa nam mê quá, thận suy chẳng bại, khí suy chẳng loãng. Lại còn hại hơn nữa là cách thủ dâm, lấy thế làm sướng trong giây phút, mà không tưởng đến khi huyết qui hao của mình, không nghĩ đến tiền thiên của cha cái mình về sau bị hư ra sao, hại cho sức khoẻ mình thế nào. Bạn đi, hoạt tâm hại cho ta một cách vô hình vô giạng như thế, khác gì giết người không máu. Vậy nay bản được phong đã tốn công nghiên cứu, chế ra thứ thuốc để trị về bệnh di, mộng, hoạt tinh, khí loãng, khí lạnh, hoặc người bị bệnh phong tình đã khỏi, hoặc chưa được tuyệt nọc hẳn, và người thân thể yếu đuối, tiên thiên bất túc, hậu thiên kém hư, sinh ra đau lưng, mỏi vai, chóng mặt, nhức đầu, mắt hoa, tai ù, đêm ngủ hay mơ màng mộng mị, nay giật mình sợ hãi, ngủ không yên giấc, mau dùng thuốc TIÊU-HẠNH-LÂM CỔ-TINH-HOÀN thì không to ngại gì nữa. Người vô bệnh thường dùng thì được bổ thêm khí huyết, sinh tinh cố thận, quảng tự diên niên, nam, nữ, lão, ấu, hợp dùng.

Các ngài có lòng chiếu cố, xin nhận rõ dấu Sư tử hí-cầu, mới khỏi lầm.

Mỗi ve 1$00 — Nửa tá 6 ve 5$00

Ở gần đến hiệu tổng đại lý QUẢN-HƯNG-LONG số 80, *phố Khách* VINH mà mua, ở xa gởi lãnh-hóa giao-ngân

TIÊU-HẠNH-LÂM DƯỢC-PHÒNG

108, phố hàng Buồm -:- HANOI

LÒNG HÂM-MỘ!!!

Thuốc Nam-Thiên Đường là thuốc Nam, tức là thuốc Nội-hóa, vì nó rất linh nghiệm, cho nên đồng-bào quốc-dân xa gần tin dùng rất nhiều, nơi nào có đại-lý bán thuốc Nam-Thiên-Đường thì ai ai cũng đều bằng lòng lắm. Nhưng còn nơi nào chưa có đại-lý tại bổn ngày bản-đường nhận được rất nhiều thơ gởi đến mua thuốc mà đều than phiền về sự không có đại-lý thì không tiện cho việc mua thuốc.

Vậy cho được cảm ta lại tấm lòng qui bản hâm mộ thuốc Nam của đồng-bào, nên bản đường cần nhiều người làm đại-lý bán thuốc ở các tỉnh, các chợ trong xứ Trung-kỳ và Nam-kỳ, để tiện cho đồng-bào mua dùng.

THỂ-LỆ RẤT CAY, HUỀ-HỒNG RẤT HẬU

Ngài nào sẵn lòng giúp cho sông-ngòi nước nhà, và giúp cho nghề thuốc Nam được phát đạt, để giữ mối lợi chung cho xã hội, cho khỏi mang tiếng gánh vàng đi đổ sông Ngô, thì xin có gởi thơ cho nhà thuốc NAM THIÊN-ĐƯỜNG, 137 rue maréchal Foch, Nam định, *mà lấy chương-trình và catalogue.*

Dâu gì:

THƯỜNG DÙNG HƠN?

HAY HƠN?

TỐT HƠN?

RẺ HƠN?

DẦU LỢI-SANH

NHÂN BÀN TAY

Mua buôn có nhiều lợi. Ở Trung, Bắc-kỳ ai muốn làm đại-lý xin viết thơ thương-nghị với

M. TRẦN-DIÊU

50 Rue de la Marne -:- TOURANE

Xin lưu ý:

Nhà Lợi-Sanh có đủ: cao, đơn, hoàn, tán rất thần hiệu.

Thuốc tốt thấy hay

Nay bản hiệu kính lời cáo-bạch,
Chỉ, sao, bào, tán thẳng ngay.
Xin mời các ông bà, quá bước,
Cốt nhất là mỏ Dược-Phòng,
Lời cần cáo tỏ cùng qui khách,
Giấy bìa, bài cực, mètre đo,
Được mấy nơi danh y, thuốc tốt,
Trước là mua bán làm quen,
Tc cần cáo mấy lời chân thật,
Trước nhà là chợ ngọ sang.

Bán thuốc bắc, chẩn mạch có thầy.
Rõ ràng thuốc tốt, thầy hay, sẵn nhà.
Dùng mà xem quả được như lòng
Pha thêm tạp hóa đủ trong đồ dùng.
Có bán riêng, vở sách học trò.
Các đồ dùng để học trò thiếu chi.
Mời các ngài thử một lần xem.
Sau ra còn để tiếng khen đời đời.
Hiệu chẳng tôi ở giữa đất Hàn.
Ở theo giữa phố con đường Musée.

Đông-Lợi-Hưng

Avenue du Musée TOURANE Annam

Thuốc trị bệnh

Tê, bại, phong, thấp, và đau nhức gân cốt rất hay!

Thuốc nầy của A CHÂU DƯỢC-PHÒNG. 137, hàng Bông, Hanoi, đã chữa được nhiều người khỏi. và đã nổi tiếng xưa nay, không uống vào thấy công hiệu ngay, và lại được khỏi tuyệt nọc bệnh, với thân thể được bảo tồn trăng hiệu thêm ra

Thống trị các chứng tê chi mỏi nhức gân cốt buốt đau, sưng tay phù chân, lưng đau vai mỏi, mặt mũi nặng nề, tay chưn co rụt, thịt tê, da buồn, sầu vào chẩm đau, sếch mắt, méo miệng, lưỡi cứng nghịu v. v. ... những người bị nọc bệnh tình lâu ngày nhập cốt, làm cho mình mẩy đau mỏi, với đàn bà ... thuốc nầy lập tức lành mạnh.

Mỗi hộp 1$50 — 6 hộp 7$50

Các ngài ở xa gần có các bệnh nầy nên đến, hoặc viết thư về kể rõ bệnh cảm, xin gởi thuốc theo cách lãnh hóa giao ngân rất nhanh chóng và cẩn thận.

Mách bảo anh em

Tôi mắc bệnh LẬU hơn một năm, tôi uống thuốc khắp cả mọi nơi, nhưng không được dứt hết nọc. Mới rồi tôi có xem báo TIẾNG-DÂN ra ngày 3/12/32, số 544 có thấy bài quảng-cáo của ông HOÀNG-VĂN-ÁP số nhà 67 phố Ninh-xá *Bắc-Ninh* (Tonkin) thì tôi mua uống chưa hết 3 hộp, bệnh đã được khỏi và dứt hết nọc. Vậy tôi có mấy lời đăng tên đây trước là CẢM ƠN ÔNG và giới thiệu cùng các anh em, nếu ai mắc phải bệnh đó, thì nên tin tôi mà uống thuốc ấy, thực ít tốn tiền mà mau khỏi bệnh, sau nữa là cảm ơn ông có công khảo cứu chế ra được thứ thuốc thần hiệu như vậy. Tôi xin mong ông lại nghiên cứu được nhiều thứ thuốc khác để giúp đỡ đồng bào.

PHẠM-ĐÌNH-TÔ

Rue Gia-long — Phan thiết

MAGASIN DE SOIERIES

TAN-LỢI

138-140, Boulevard Tổng đốc-Phương — Cholon

Bản hiệu bán sỉ và bán lẻ đủ các thứ hàng Tàu, hàng Thượng-hải, như là: lãnh, xuyến, trơn, cẩm nhung, cẩm-châu v. v. Hàng thiệt tốt, thiệt bền, hàng nhuộm đen mặc đến rách không hề sợ phai trổ. Bán lẻ đủ các thứ hàng Bombay, hàng Nhựt bổn v. v., khăn đội đầu rất vô thân nhiều kiểu, nhiều màu thiệt đẹp, đủ các thứ màu nhuộm của Tây hiệu « Tuletere » danh tiếng thuở nay ở Nam kỳ.

Lãnh bán sách mới xuất bản nhãn hiệu « Pagode Chinoise et Annamite de Cholon » (Đề ngay Hán Việt tự miếu) viết toàn Pháp văn của M. Lê-văn-Lưu, hàn lâm học sĩ, thường thọ ngũ đẳng Bắc đẩu bội tinh, soạn, có 28 cái ảnh chụp (photogravure).

Sách nên đọc, giá 1$00, gởi theo cách lãnh hóa giao ngân 1$20.

Mấy nhà bán sách lớn và ta tại Saigon có bán.

Bánh hộp biscuits « Kim-Thời » của bản hiệu chế tạo chẳng khác nào biscuits mélanges choisis của Tây, được nhiều người khen ngợi. Bán lẻ mỗi hộp 0$75 tại bản hiệu (mua sỉ có hoa hồng).

Ở Bắc kỳ có bán ở hiệu Quảng-vạn-Thành Nội-hóa 120 Route Haiphong, giá mỗi hộp là 0$80.

Bản hiệu buôn bán đã mấy chục năm cùng các tỉnh Trung-kỳ và Bắc-kỳ. Ở xa xin viết thơ về thương nghị.

TÂN-LỢI

138-140, Bd Tổng đốc Phương — CHOLON

Imprimerie TIẾNG-DÂN, HUẾ

Directeur Gérant: HUỲNH-THÚC-KHÁNG

https://tieulun.hopto.org